

Objekt/verksamhet

Fiskodling
Emskär
Eckerö

Beslut

Vid uppförande och drift av fiskodlingsanläggning med produktion understigande 20 ton per år nordväst om Emskärshällen i Storby by, Eckerö kommun ska instruktionerna och föreskrifterna i detta beslut följas. Ansökan är granskad enligt 15 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, och instruktioner och föreskrifter meddelas med stöd av 24 och 26 §§ samma lag.

Verksamhetsutövaren ansvarar för att verksamheten uppfyller alla lagens krav. Myndigheten kan förelägga om ytterligare krav, avbryta verksamheten eller kräva att skada avhjälps om verksamhetsutövaren försummat sina skyldigheter enligt lag eller myndighetens instruktioner.

Ansökan om revidering enligt 15 § miljöskyddslagen ska inkomma till myndigheten senast 31.12.2024 vid äventyr att verksamheten annars avbryts och verksamhetsutövaren anmäls för åtal.

Vid väsentlig förändring i verksamheten ska ny ansökan om miljögranskning lämnas till ÅMHM senast 3 månader innan verksamhet inleds.

Instruktioner och föreskrifter

1. Verksamhetens totalbelastning till vattenmiljön vid Emskärshällen får uppgå till maximalt 103 kg fosfor och 1105 kg kväve årligen och produktionen ska understiga 20 ton.

Med totalbelastning avses den mängd kväve och fosfor som binds i den producerade fiskens årliga tillväxt subtraherat från den totala mängden kväve respektive fosfor i det foder som årligen används.

2. Tillståndshavaren ska hålla fiskodlingsanläggningarnas konstruktioner och anordningar i sådant skick och förankra dem så att de hålls på den avsedda platsen och inte stör sjötrafiken eller förorsakar det övriga nyttjandet av vattendraget sådan skada som kan undvikas. Utmärkning eller belysning av fiskodlingsanläggningen får inte störa trafiken i

allmän farled och eventuell belysning får inte störa navigationsljus i farleden.

För att trygga sjötrafiken i anläggningarnas närhet ska konstruktionerna vara utmärkta på ett av Trafikverket godkänt sätt.

3. Verksamhetsutövaren ska följa bestämmelserna gällande hantering av död fisk, hantering av foder samt tillsyn och egenkontroll i 5 – 7 §§ landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslox och lax i havet.
4. Kemikalier ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i driftjournal enligt föreskrift 7.
5. Avfallshanteringen ska följa landskapslagen (1981:3) om renhållning och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras.

All hantering av död fisk ska ske slutet för transport till godkänd anläggning för kompostering eller motsvarande godkänd anläggning enligt krav för behandling av animaliskt kategori III avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i driftjournal enligt föreskrift 7.

6. Om fisken i anläggningarna konstateras eller misstänks ha en smittsam sjukdom som kan överföras från ett djur till ett annat eller en smittsam sjukdom som inte allmänt förekommer, ska sökanden underrätta ÅMHHM och ansvarig myndighet för smittskydd samt vidta nödvändiga åtgärder.

Om avfall i form av död fisk uppkommer vid bekämpning av sjukdom ska avfallet behandlas i en av myndigheterna godkänd anläggning för behandling av animaliskt avfall med risk för smitta. Avfallet klassas då som animaliskt kategori II avfall, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel. Hanteringen ska redovisas i driftjournal enligt föreskrift 7.

7. För kontroll av verksamheternas miljökonsekvenser ska en driftjournal föras. I journalen ska finnas uppgifter om:
- foderleverantör samt företagsmärkning
  - mängden använt foder och dess innehåll av näringsämnen
  - de mängder fisk som tillförts odlingarna samt bortförts från dem, inklusive död fisk
  - hantering av död fisk
  - förekomst av eventuella fisksjukdomar och behandling av dem samt fiskens medicinering och dödlighet
  - använda kemikalier, inköp, förbrukning och lagerhållning
  - typ och mängd avfall samt avfallets mottagare
  - andra nödvändiga uppgifter om verksamheten

Journalen ska bevaras 10 år vid anläggningen och kunna uppvisas vid inspektion. Ett årssammandrag av driftjournalen ska årligen lämnas till ÅMHH inom februari månad följande år på en för detta ändamål uppjord blankett.

Verksamhetsutövaren ska på begäran av ÅMHH uppge nödvändiga uppgifter och utredningar för kontroll av skötseljournalens tillförlitlighet.

8. Verksamhetsutövaren ska innan verksamhet inleds på odlingsplatsen, eller senast under första odlings säsongen, ta prov på bottensediment och undersöka bottenfauna på odlingsplatsen. Ytterligare provtagning kan komma att krävas för uppföljning efter viss drifttid, dock senast i samband med avslutande av verksamhet. Resultaten av observationerna ska inlämnas till ÅMHH.
9. Tillståndshavaren är skyldig att kontrollera, utreda och redovisa verksamhetens miljökonsekvenser vid avslutande av verksamhet. Meddelande om avveckling ska göras till ÅMHH, som kan besluta om sådana undersökningar, åtgärder och försiktighetsmått som krävs vid avveckling av verksamheten.

Motivering

Myndigheten har granskat ansökan, funnit grundad anledning att pröva verksamhetens laglighet och beslutat att meddela instruktioner för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan enligt 15 och 24 §§ miljöskyddslagen. För att trygga att ändamålet med verksamheten uppnås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan, utan att denna miljöhänsyn blir oskälig, meddelar myndigheten instruktioner.

Ansökan avser en försöksodling av röding (*Salvelinus sp.*) och därmed är inte landskapsförordning (2007:57) om odling av regnbågslox och lax i

havet, nedan fiskodlingsförordningen, tillämplig. Röding har mycket avvikande krav på livsmiljö jämfört med regnbåglax, bl a avseende temperatur och vattengenomströmning. Odlingskassarna är därför 30-40 m djupa och odlingen måste ske på plats med stor genomströmning och stort vattendjup. Hög vattenomsättning medför att utspädningen är stor och att eventuella övergödningseffekter är svåra att mäta i odlingsens närhet. Vid en bra lokalisering får man således små lokala effekter, men dock ett tillskott av närsalter till havet.

Den beräknade totalbelastningen till vattenmiljön baseras på en foderkoefficient om 1,15 och ett foder med näringsinnehåll 0,8 % fosfor och 7,2 % kväve. Vid beräkningar har bedömts att fisken binder 0,4 % fosfor och 2,75 % kväve. I bedömningen har såväl fiskens välmående, miljömässiga aspekter samt uppgifter i ansökan beaktats. Beaktat ovanstående parametrar och begränsningar får verksamhetens totalbelastning till vattenmiljön vid Emskärshällen uppgå till maximalt 103 kg fosfor och 1105 kg kväve årligen. Enligt myndighetens beräkningar blir den specifika belastningen då 5 gram fosfor och 55 gram kväve per kilogram producerad fisk. Utsläppsgränsvärden i instruktion 1 ges med stöd av 24 § a punkten miljöskyddslagen för att begränsa utsläpp.

Fiskodlingens placering är väsentlig för att vattenföretaget ska utföras med minsta intrång och olägenhet för andra allmänna och enskilda intressen och särskilt med beaktande på fiskbestånd och möjlighet att bedriva fiske, samfärdsel, möjligheterna att på det berörda vattenområdet i framtiden utföra annat vattenföretag, utöva vattenfarlig verksamhet eller bedriva annan härmed jämförbar verksamhet samt rekreativsmöjligheterna, naturskönheten, kulturvärdena och trivseln i omgivningen. Instruktion 2 anger att anläggningarna ska vara lämpligt placerade, hållas i skick samt vara förankrade så att de inte flyttar sig eller utgör olägenhet för samfärdsel enligt 4 kap. 4 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland.

Trots att fiskodlingsförordningen inte är tillämplig på rödingodling gällande platskrav och specifik belastning så ska verksamhetsutövaren enligt instruktion 3 dock beakta och följa bestämmelserna i 5 – 7 §§ fiskodlingsförordningen. Detta p.g.a. att de är av allmän karaktär och är tillämpliga på alla typer av fiskodling oavsett odlad art.

Kemikalier ska hanteras så att de inte kan förorena mark, luft eller vatten enligt miljöskyddslagens 4 och 5 §§. Med stöd av 24 § e punkten miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHH instruktion 4 om hantering av kemikalier inom verksamheten.

Instruktion 5 reglerar hantering av avfall som uppkommer i verksamheten och ges med stöd av 24 § b punkten miljöskyddslagen. Vägledande för

verksamhetsutövaren är kraven på avfallshantering enligt 8a – 8f §§ i landskapslag (1981:3) om renhållning.

Instruktion 6 reglerar hantering vid konstaterande av sjukdomsutbrott i odlingen och hur verksamhetsutövaren ska förfara så att smittspridning begränsas och risk för spridning av smitta till vild fisk minimeras. Instruktionen ges med stöd av 4 kap. 4 § vattenlagen för att tillgodose att verksamhetens risk för påverkan på fiskbestånd och fiske minimeras.

Verksamhetsutövaren ska enligt 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Ett stöd för detta är egenkontroll av verksamheten. ÅMHH föreskriver med stöd av 26 § miljöskyddslagen i föreskrift 7 att verksamhetsutövaren ska föra dagbok över verksamheten samt sammanställa uppgifterna till en årsrapport som ska skickas in till ÅMHH.

Vid etablering av en ny odlingsplats är det viktigt att utreda utgångsläget, dvs vad man har för status på sediment och bottenfauna då verksamheten inleds. ÅMHH har därför i instruktion 8 ställt krav om nödvändiga förundersökningar enligt 24 § e punkten miljöskyddslagen.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma omfattningen av påverkan på miljön och därmed behov av eventuella åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas ingen instruktion för detta. Om beslutet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHH enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med instruktion 9 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska anmäla detta till ÅMHH för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, åtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

Myndigheten konstaterar att verksamheten kan utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. Verksamheten är förenlig med miljöskyddslagens bestämmelser och förutsättningar finns därmed för ett positivt beslut om miljögranskning enligt 15 § miljöskyddslagen.

Information

Miljögranskningsförfarandet avser endast fiskodling som har produktion mindre än 20 ton per år. Om produktionen uppgår till 20 ton eller mera inträder miljötillståndsplikt enligt 6 kap. 16 § a punkten vattenlag (1996:61) för landskapet Åland.

Avgift

För beslutet uppbärs en avgift om 450 euro enligt avgiftstabell 1 i Ålands landskapsregerings beslut (2014:11) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Mia Westman
Vik. myndighetschef
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besvärсанvisning
2. Faktura